

19de EEUWSE VONDELINGEN KREGEN RARE NAMEN ENKELE AANVULLINGEN

Hierbij enkele aanvullingen bij het artikel van Daniël Van Ryssel “19de eeuwse vondelingen kregen rare namen” in Gh. T. 2002/5 p. 278/289.

Volgens de bron die ik raadpleegde werd de, in het artikel vermelde, Benoit De Bruylof gevonden op 9 augustus 1808 en zou toen twintig dagen oud geweest zijn.

Zoals de meeste van de Gentse vondelingen werd hij uitbesteed aan een gezin op “den buiten”, namelijk op 9 augustus 1811 bij de weduwe van Pierre Janssens te Drongen.

Volgens diezelfde bron zou Isidoor Engelschilt (Engelschen Schilt) gevonden zijn op 16 december 1817 als pasgeborene. Op 19.12.1817 werd hij uitbesteed aan August De Brabander te Drongen. Op 2.1.1819 verhuisde hij naar het gezin van Pierre De Bouvere te Drongen om dan uiteindelijk op 7.4.1820 uitbesteed te worden aan het gezin van Pierre Verbeke te Drongen.

Dat de bedenkers van vondelingennamen over een rijke fantasie beschikten blijkt uit de hiernavolgende reeks namen van Gentse vondelingen die allen werden uitbesteed aan gezinnen te Drongen. Daarbij hebben we gepoogd een verklaring te vinden voor die namen.

1. Vondelingennamen die verwijzen naar de vindplaats:

Vestibule	vestibule: portaal, gevonden in een portaal
Du Vestibule	
Viennois	Viennois: inwoner van Wenen, mogelijk gevonden aan een herberg met die naam
De Lieve	gevonden in de buurt van de Lieve (eventueel ook in de betekenis van liefvallige)
Van den gang	gevonden in een gang

Terre	gevonden op de grond
Parterre	
Dorval	komt vermoedelijk van d'Orval, mogelijk gevonden aan een herberg met die naam
Derue	straat, gevonden op straat
La Chapelle	kapel, gevonden in of aan een kapel
Laboureur	Landbouwer, boer, akkerman, ploeger, gevonden in een veld?
Duc	hertog, mogelijk gevonden aan een herberg met die naam
Du bois	Van den Bosch(e), gevonden aan of in een bos
De la Trinite	drievuldigheid, mogelijk gevonden aan een herberg met die naam
Caverne	hol, spelonk, gevonden in of aan een hol of spelonk
De Paris	mogelijk gevonden aan een herberg met die naam
Meiereboom	-ofwel gevonden aan een zogenaamde meiboom -ofwel gevonden aan een boom waaronder vroeger de vierschaar zetelde (een meier is een gerechtelijk ambtenaar)
Dalamontagne	Van den Berghe, gevonden aan of op een berg of heuvel (Blandijnberg?)
De Cloitre	klooster, gevonden aan een klooster
Du Chaume	stoppelveld (ook stoppel, riet, dakstro, boerenhut, halm), gevonden in een stoppelveld
Du Caveau	kelder, gevonden aan of in een kelder
Tilleul	linde, gevonden onder een lindeboom
Linde	
Onderlinden	
de la Farme	mogelijk van "ferme", boerderij, gevonden aan een boerderij
Montblanc	mogelijk gevonden aan een herberg met die naam
Du coutel	mogelijk van coutellerie, een messenwinkel, gevonden aan een messenwinkel
Onderboom	gevonden onder een boom
Groenselmerct	gevonden op de groentenmarkt
Ossenmarct	gevonden op de ossenmarkt
Canon	mogelijk gevonden aan het Groot Kanon
Stoel	gevonden op of aan een stoel
Van Kamer	gevonden in een kamer
Carton	gevonden in een stuk karton of kartonnen doos
Van den Solder	gevonden op een zolder
Eyckbosch	gevonden aan of in een eikenbos
Van Den Braesem	brasem: vissoort, gevonden in de buurt van een viswater
Brochet	snoek: vissoort, gevonden in de buurt van een viswater
Hemellucht	gevonden onder de blote hemel
Majorca	mogelijk gevonden aan een herberg met die naam
De Casino	gevonden aan de casino, het kind werd gevonden op 29 januari 1937, de Gentse casino aan de Coupure werd in 1835 opgetrokken door Louis Roelandt
Acre	akker, gevonden op een akker
Auvergne	mogelijk gevonden aan een herberg met die naam
Van Verre	waarschijnlijk kon men de vondeling reeds van ver zien liggen

Water	gevonden in de vuurt van een water of waterloop
Koolaert	gevonden in of aan een koolkelder of in de buurt van een hoop kolen (mogelijk ook in de betekenis van een groente)
Jansdijk	gevonden in de buut van een dijk met die naam

2. Vondelingennamen die verwijzen naar de karaktertrekken van het kind

La Vertu	deugd, eerbaarheid
L'Heureuse Heureux	gelukkig, blij
Grele	mogelijk van grêle: spichtig, lang en dun. schraal, schril, fijn, pieperig (eventueel ook van grêlé: pokdalig)
Pressé	gehaast
De Stil	mogelijk van "de stille"
Galant	aardig, keurig, fatsoenlijk, hoffelijk
Bonami	goede vriend
Bienheureux	goedgeluimd
Malvenne	mogelijk van malveillant: kwaadwillig, kwaadgezind, onwillig
Intrepide	onverschrokken, stoutmoedig
Tortillard	mogelijk van tortiller: kronkelen
Patelain	vleier
Troubadour	volkszanger
Sanspeur	zonder vrees
vogel	fladderend als een vogel, piepklein als een vogel?
Lune	nuk, humeur
Feleyn	mogelijk van felin: katachtig, vals, sluw
Jolie Coeur	goed hart
Martial	krijgshaftig

3. Vondelingennamen die verwijzen naar het uitzicht van het kind:

Narcisse Fleur Fleuris La Rose	een bloem
Sale	vuil, vies, morsig, smerig, gemeen, slecht
Blondin	blond

4. Vondelingennamen die verwijzen naar de kledij van het kind of naar producten en voorwerpen die werden aangetroffen op het kind:

Poudre	poeder
De Spelder	spelden
Du Lin	gewikkeld in lijnwaad
De Billiet	gevonden met een biljet
Capuchon	kap, gewikkeld in een kapmantel
Cornette	knipmuts
Bijl	gevonden met een bijl
Cand	gevonden in een stuk kant of kanten kleed
Vaes	gevonden met een vaas
Echarpe	gewikkeld in een sjerp
Calgoet	naakt gevonden

5. Vondelingennamen die verwijzen naar de oorzaken van het te vondeling leggen of het lot dat de vondelingen beschoren is:

Du Lot	het lot, eventueel in de betekenis van "noodlot" of "geluk hebben"
Lafortune	de fortuinlijke
l' Amour	liefde, eventueel in de betekenis van "vrucht van de liefde"
De Loise	mogelijk van loisir: vrij zijn
Alliance	verbintenis of huwelijk, eventueel in de betekenis van "vrucht van een verbintenis of huwelijk"
Improvist Onverwacht	onverwacht, in de voksmond "een ongelukje"
Schaep Mouton	mogelijk in de betekenis van "een schaapje van een kind"
Temoin	getuige, eventueel in de betekenis van "getuige van een verboden liefde"
Geval	zonder commentaar
Vrijaert	een aantal vondelingennamen eindigen op de uitgang "aert", wat zoveel betekent als "iemand" - in dit geval mogelijk in de betekenis van een "vrij persoon"
Pardon	verontschuldiging
Samarien	mogelijk verwijzend naar de "Barmhartige Samaritaan"

6. Vondelingennamen die verwijzen naar het tijdstip van het vinden:

De Nacht	gevonden tijdens de nacht
Helderzon	gevonden bij zonneschijn
Lune	mogelijk in de betekenis van "maan", gevonden bij maanlicht

7. Vondelingennaam die verwijst naar een historische gebeurtenis:

Een toch wel bijzondere vondelingennaam is die van Napoleon Verwacht. Hij werd gevonden op 8 mei 1810. Op dat ogenblik was Napoleon Bonaparte onderweg naar Gent. We kunnen ons levendig voorstellen dat de notabelen en de bevolking van Gent die dag druk in de weer waren om de komst van de keizer voor te bereiden.

Midden in die drukte werd onze Napoleon Verwacht gevonden. De keuze voor een naam lag dan ook voor de hand.

Op 9 mei 1810, de dag nadat het kind gevonden werd, ontving Lieven Bauwens uit de handen van de keizer het Legioen van Eer.

David MAES